

KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ
ENGELLİLER ARAŞTIRMA VE UYGULAMA BİRİMİ YÖNERGESİ

Birinci Bölüm
GENEL HÜKÜMLER

Madde 1-Amaç ve Kapsam

(1) Bu yönergenin amacı, Kocaeli Üniversitesinde kayıtlı olan engelli öğrencilerin; engel durumlarından dolayı eğitim ortamlarında yürütülen; ders, sınav, sosyal, kültürel faaliyetler vb uygulamalarda karşılaştıkları sorunları ortadan kaldırmak için gerekli önlemleri almak. Eğitimde fırsat eşitliği sağlamak için çalışmalar yapmak üzere kurulan Engelliler Araştırma ve Uygulama Biriminin çalışma usul ve esaslarını belirlemektir.

(2) Bu yönerge hükümleri, Kocaeli Üniversitesinde çalışan veya öğrenim gören engelli bireylerin özel gereksinimleri açısından yapılacak tüm çalışmalar için Birimin yetki ve sorumluluklarını düzenlemektedir.

Madde 2-Dayanak

(1) Bu yönerge, 04/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinin (2) numaralı alt bendi ile 14 üncü maddesi, 07/07/2005 tarih ve 25868 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Engelliler Hakkında Kanun, 14/08/2010 tarih ve 27672 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Yükseköğretim Kurumları Engelliler Danışma ve Koordinasyon Yönetmeliğinin 11. ve 12. Maddeleri ile 14/2/2014 tarih ve 28913 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yükseköğretim Kurumları Özürlüler Danışma ve Koordinasyon Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğe dayanılarak hazırlanmıştır.

Madde 3-Tanımlar

(1) Bu yönergede bahsi geçen;

1. Üniversite: Kocaeli Üniversitesini
2. Rektör: Kocaeli Üniversitesi Rektörünü
3. Yönetmelik: 14.08.2010 tarih ve 27672 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Yükseköğretim Kurumları Özürlüler Danışma ve Koordinasyon Yönetmeliği ile 14.2.2014 tarih ve 28913 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yükseköğretim Kurumları Özürlüler Danışma ve Koordinasyon Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliği
4. Engelli Öğrenci Birimi: Yönetmeliğin 11. maddesi uyarınca Kocaeli Üniversitesi’nde kurulan Engelliler Araştırma ve Uygulama Birimini
5. Yönetim Kurulu: Kocaeli Üniversitesi Engelliler Araştırma ve Uygulama Birimi Yönetim Kurulunu
6. Engelli Öğrenci/engelli personel: Doğuştan veya sonradan herhangi bir nedenle bedensel, zihinsel, ruhsal, duygusal ve sosyal yeteneklerini çeşitli derecelerde kaybetmesi nedeniyle toplumsal yaşama uyum sağlama ve günlük gereksinimlerini karşılama güçlükleri olan; korunma, bakım, rehabilitasyon, iyileştirme, danışmanlık ve destek hizmetlerine ihtiyaç duyan yükseköğrenim öğrencisi ve çalışanı
7. Engellilik Sağlık Kurulu Raporu: Sağlık Kurulu’nca hazırlanan, kişilerin özür ve sağlık durumları ile kendi kullanım amacını içeren belgeyi
8. Ders: Kocaeli Üniversitesi yönetmeliklerine uygun olarak; ön lisans, lisans, yüksek lisans ve doktora programlarında okutulan zorunlu ve seçmeli dersleri

9. Staj: Kocaeli Üniversitesi yönetmeliklerine ve staj yönergelerine uygun olarak; ön lisans, lisans programlarında mevcut olan zorunlu veya isteğe bağlı bilgi ve deneyimlerini pekiştirmeleri ve iş hayatını tanıyabilmelerini sağlamak için uygulanacak öğretimi
10. Sınav: Kocaeli Üniversitesi'nde ön lisans, lisans, yüksek lisans ve doktora programlarına dair yapılan ara sınavlar, ara sınav mazereti, final sınavları ile bütünleme, tek ders vb. sınavları
11. Engelli Öğrenci Danışmanı: Engelli öğrencilere akademik, sosyal ve kültürel sorunları konusunda danışmanlık yapan, meslek yüksekokulu, yüksekokul, fakülte, enstitüler tarafından görevlendirilen öğretim elemanını
12. Akademik Birim: Kocaeli Üniversitesi bünyesinde bulunan; meslek yüksekokulu, yüksekokul, fakülte ve enstitüyü ifade eder.
13. Akademik Birim Yöneticisi: Kocaeli Üniversitesi bünyesinde bulunan; fakülte dekanları, meslek yüksekokulu, yüksekokul ve enstitü müdürlerini ifade eder.

Madde 4- Genel Esaslar

(1) Bu yönerge kapsamındaki hizmetlerin yerine getirilmesinde aşağıda belirtilen esaslara uyulur.

- a) Engelli öğrencilerin ve çalışanların özel durumları ve farklılıkları dikkate alınır, kendilerine bütünleştirilmiş ortamlarda ve engelli olmayan kişilerle eşit ortam ve eğitim imkânları sağlanır.
- b) Engelli öğrencilere yönelik olarak alınacak kararlarda ve verilecek hizmetlerde, engelli öğrenci danışmanı ile öğrencinin o sene öğretime devam ettiği birimin yetkilisi, gerektiğinde de uzman sağlık personelinin katılımı sağlanır.
- c) Üniversitenin tüm birimlerinin engelli öğrencilerine veya çalışanlarına yönelik olarak yapmak istedikleri hizmet ve düzenlemelerde, Kocaeli Üniversitesi Engelliler Araştırma ve Uygulama Biriminin görüşü alınır.

İkinci Bölüm

ENGELLİLER ARAŞTIRMA VE UYGULAMA BİRİMİNİN YÖNETİM ORGANLARI ve İDARİ YAPILANMASI

Madde 5- Engelliler Araştırma ve Uygulama Birimi, Rektör ya da Rektörün görevlendireceği Rektör Yardımcısına bağlı olarak görev yapar.

Madde 6- Birimin Yönetim Organları, birim koordinatörü, engelli öğrenci danışmanları ve yönetim kurulu üyelerinden oluşur.

Madde 7- Birim koordinatörü:

(1) Koordinatör üniversite akademik personeli arasından tercihen birimin faaliyet alanları konusunda veya benzer alanlarda eğitim görmüş akademik personel arasından Rektör tarafından 3 yıl süre ile görevlendirilir. Görev süresi dolan koordinatör, tekrar görevlendirilebilir. Birim koordinatörünün görev süresi dolmadan ayrılması durumunda, kalan süreyi tamamlamak üzere yeni birim koordinatörü görevlendirilir.

(2) Birim Koordinatörünün görevleri şunlardır;

- a) Birimi temsil eder. Birimden sorumlu Rektör Yardımcısının katılmaması durumlarında Yönetim Kuruluna başkanlık eder.
- b) Birim yönetim kurulunu toplantıya çağırır.
- c) Birimde hizmetlerin amacına uygun, düzenli bir şekilde verilmesini, değerlendirilmesini ve geliştirilmesini sağlar.
- d) Her yıl birimin yıllık çalışma raporunu Rektöre sunar. Bir sonraki yılın çalışma programı taslağını ve bütçe teklifinin hazırlanmasını Yönetim Kuruluna sunulmasını sağlar.

- e) Birim çalışanlarının görev dağılımlarını yapar.
- f) Birim Koordinatörü, engelli bir öğrenciyi engelli öğrenci temsilcisi olarak belirler.

(3) Gerekli görülmesi durumunda, Birim koordinatörünün önerisi ile bir Koordinatör Yardımcısı 3 yıl süre ile Rektör tarafından görevlendirilebilir.

Madde 8- Engelli Öğrenci Danışmanları: Engelli Öğrenci Birimi ile Fakülteler/ Enstitüler/ Yüksekokullar/Meslek Yüksekokulları arasında iş birliğinin sağlanması ve hizmetlerin daha kaliteli yürütülebilmesi için öğrenci İşleri Daire Başkanlığından bir Şube Müdürü, her birimden bir öğretim elemanı 'Engelli Öğrenci Danışmanı' olarak, Öğrenci İşleri Daire Başkanı, Fakülte dekanı/ Yüksekokul Müdürü/ Meslek Yüksekokul Müdürü/ Enstitü Müdürü tarafından 3 yıl süre ile atanır. Görev süresi biten danışman yeniden atanabilir. Üye görev süresi dolmadan ayrılırsa, kalan süreyi tamamlamak üzere yeni bir danışman görevlendirilir.

Madde 9-Birim Yönetim Kurulu Üyeleri ve Çalışma Usulü

(1) Birim Yönetim Kurulu aşağıdaki üyelerden oluşur:

- a) Birimden sorumlu Rektör Yardımcısı
- b) Engelliler Araştırma ve Uygulama Birimi Koordinatörü
- c) Öğrenci İşleri Daire Başkanı
- d) Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanı
- e) Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanı
- f) Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanı
- g) Bilgi İşlem Daire Başkanı
- h) Kariyer Merkezi Müdürü
- i) Personel Daire Başkanı
- j) Engelli Öğrenci Temsilcisi
- j) Engelli Personel temsilcisinden oluşur.

(2) Sorumlu Rektör Yardımcısı yönetim kurulu başkanıdır. Yönetim kurulu üyelerinin görev süresi 3 yıldır. Görev süresi biten üye yeniden atanabilir. Süresi dolmadan ayrılan Yönetim Kurulu üyesi yerine kalan süreyi tamamlamak üzere yeni üye görevlendirilir. Yönetim kurulunun aldığı kararlar Rektör onayı ile yürürlüğe girer.

(3) Yönetim Kurulu olağan olarak her akademik dönemde en az bir kez toplanır, gerekli olduğunda da Birim Koordinatörü'nün çağrısı üzerine olağanüstü olarak toplanır.

(4) Yönetim Kurulu, gerekli görmesi halinde, uzmanlığından veya bilgisinden yararlanmak amacıyla üniversitenin akademik ve idari personelini toplantıya çağırabilir. Bu şekilde toplantıya katılan personel oy hakkına sahip değildir.

Madde 10-Engelliler Araştırma ve Uygulama Biriminin Görevleri

(1) Engelliler Araştırma ve Uygulama Biriminin görevleri şunlardır;

- a) Kocaeli Üniversitesi programlarına kayıt yaptıran engelli öğrencilerin öğrenimlerini sürdürdükleri sırada; eğitim, öğretim, burs idari, fiziksel, barınma, sosyal ve benzeri alanlarla ilgili ihtiyaçlarını tespit etmek ve bu ihtiyaçların karşılanabilmesi için alınması gereken önlemleri belirlemek ve ortadan kaldırmak üzere çözüm önerileri sunmak, gerekli düzenlemeleri üniversitede bulunan diğer birimler veya daire başkanlıkları ile eşgüdüm içerisinde yapmak.

- b) Engelli öğrencilerin akademik, fiziksel, psikolojik ve sosyal yaşamlarını engellemeyecek biçimde eğitim ve öğretim programlarını sürdürmeleri için devam ettikleri öğretim ortamının düzenlenmesini sağlamak, ayrıca özel ders materyallerinin, uygun eğitim, araştırma ve barınma ortamlarının düzenlenmesi konusunda çalışmalar yapmak.
- c) Yükseköğretim düzeyindeki öğrenci, öğretim elemanı ve idari personele yönelik, engellilik konusuyla ilgili farkındalık ve bilinç geliştiren faaliyetlerde bulunmak. Projeler hazırlamak, engeli ve engelliği tanımlamak, bunun getirdiği mağduriyetleri ve yapılması gerekli düzenlemeleri içeren dokümanlar hazırlamak, danışmanlık hizmeti vermek, gereken durumlarda hizmet içi eğitim sağlamak.
- d) Birimin çalışma programını hazırlamak, yürütmek, yıllık bütçe tasarısını ve yıllık faaliyet raporunu hazırlayıp sorumlu rektör yardımcısına sunmak.
- e) Program ve projeler geliştirmek, seminer, konferans, sosyal ve kültürel etkinlikler ve benzeri faaliyetler düzenlemek.
- f) Engelliler Araştırma ve Uygulama Biriminin görev ve faaliyet alanına giren konularda konunun taraflarına yönelik yayın ve dokümanların yer aldığı öğrencilerin istek ve sorunlarını dile getirmelerine olanak sağlayan Üniversite web sitesinin erişilebilir olmasını sağlamak için çalışmalar yapmak.
- g) Yönetim Kurulunun aldığı kararların ve belirlediği stratejilerin uygulanmasını denetlemek,
- h) Maddi güçlüğü bulunan engelli öğrencilerin öğrenimlerini sürdürmelerine yardımcı olacak gerekli araç ve gereçlerin temini için girişimlerde bulunmak.
- i) Engelli öğrencilerin öğrenim gören diğer öğrencilerle eşit koşullarda, aralarındaki fırsat eşitliğini bozmadan ders ve sınavlarla ilgili; süre, mekan, materyal, refakatçi ve engele bağlı oluşan farklılıklarda gerekli düzenlemeler yapılarak tedbirlerin alınmasını sağlamak için öğrencinin bağlı olduğu birimle işbirliği yapmak.
- j) Engelli öğrencilere yardımcı olmak amacıyla başvuran gönüllü öğrencilerin belirlenmesinde Akademik Birimlerden gelen taleplerde işbirliği yapmak ve öneri sunmak.
- k) İstihdam olanakları ve mekânlara ilişkin konularda engelli öğrencilere bilgilendirici çalışmalar yapmak.
- l) Engelli öğrencilerin özellikle akademik yönden kendilerini geliştirebilmeleri için üniversitede gerçekleşecek faaliyetlerden faydalanmaları ve aktif görev almalarını teşvik etmek,
- m) Rektörlüğe teslim edilen faaliyet ve değerlendirme raporlarının her yıl Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına bildirilmesini takip etmek,
- n) Engelli Öğrencinin eğitim, sosyo-kültürel hayata tam katılımını sağlamak amacıyla üniversite genelinde eğitim ve fiziki erişilebilirliği sağlamak için ilgili birimlerle (ilgili Birim ve Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı) gerekli tespitleri yapmak ve alt yapı çalışmalarını takip etmek,
- o) Engelliler Araştırma ve Uygulama Birimi tarafından gerçekleştirilen tüm faaliyet ve çalışmaların kayıt altına alınıp raporlandırılmasını sağlamaktır.

Madde 11- Yönetim Kurulunun Görevleri

(1) Yönetim Kurulunun görevleri şunlardır;

- a) Birimin çalışma programının hazırlanması konusunda önerilerde bulunmak ve yeni düzenlemeler konusunda kararlar almak,

- b) Üniversite genelinde yapılan çalışmalar ve engelli öğrencilerle ilgili yapılacak çalışmaları değerlendirmek ve uygulamaları denetlemek,
- c) Birimin yıllık erişilebilirlikle ilgili çalışma faaliyetlerinin hazırlanması ve İlgili Daire Başkanlıkları, Fakülteler, Yüksekokul/ Meslek Yüksekokulu/ Enstitü sorumluluklarının belirlenmesi ve işin yürütülmesini sağlamak.
- ç) Birimin yıllık bütçe teklifinin hazırlanmasını sağlamak,
- d) Gerekğinde Üniversite Senatosuna ve Üniversite Yönetim Kuruluna engelsiz üniversite konusu kapsamında görüş iletmektir.

Madde 12-Engelli Öğrenci Danışmanlarının Görevleri

- (1) Engelli Öğrenci Danışmanları üniversitedeki akademik ve idari birimlerinde Engelliler Araştırma ve Uygulama Birimini Temsil eden sorumlulardır. Engelli Öğrenci Danışmanları Engelliler Araştırma ve Uygulama Biriminin gerçekleştirmekle yükümlü olduğu görevleri kendi birimlerinde gerçekleştirmek üzere Engelliler Araştırma ve Uygulama Birimine karşı sorumludur. Fakültede bir dekan yardımcısı, enstitü, yüksekokul, konservatuar ve meslek yüksekokullarında bir müdür yardımcısı, daire başkanlıklarında bir şube müdürü, üniversite hastanelerinde bir müdür kendi birimlerinde Engelli Öğrenci Danışmanlarının görevlerini gerçekleştirmeleri için destek vermek üzere Engelliler Araştırma ve Uygulama Birimine karşı sorumludur.
- (2) Engelli Öğrenci Danışmanları, her akademik yıl başında sorumlu olduğu akademik birimine kayıtlı öğrencilerin güncel listesini bağlı olduğu akademik birim yetkilisi ile Engelliler Araştırma ve Uygulama Birimine bildirir.
- (3) Sorumlu olduğu akademik birime kayıtlı öğrencilerle görüşerek; akademik, yurt, burs vb sosyal ihtiyaçlarını belirleyerek giderilmesi için bağlı olduğu Akademik Birimin Yönetimine bildirir. Engelliler Araştırma ve Uygulama Birimiyle de işbirliği yapar.
- (4) Engelli Öğrenci Danışmanları tarafından belirlenen engelli öğrenci ihtiyaçları için Akademik birim yöneticileri gerekli önlemleri alır ve erişilebilirlik çalışmalarını başlatır.
- (5) Engelli Öğrenci Danışmanları, her akademik yılı başında; engelli öğrencilere destek olacak gönüllü öğrencileri belirlemek için kendi birimine kayıtlı olan öğrencilere duyuru yapar. Engelli öğrencilere destek olmak isteyen gönüllü öğrencileri organize eder.
- (6) Engelli Öğrenci Danışmanları, her dönem sonunda sorumlu olduğu birimde yapılan erişilebilirlik çalışmalarını ve önerilerini içeren bir rapor hazırlayarak Engelliler Araştırma ve Uygulama Birimine Bildirir.
- (7) Öğrenci İşleri Daire Başkanlığınca Engelli Öğrenci danışmanı olarak görevlendirilen şube müdürü, her yarıyıl başında ders kayıtları bitiminde; engellilik raporları doğrultusunda; kayıtlı olunan akademik birim ve engel türüne göre sınıflandırılmış engelli öğrencilerin güncel listesini hazırlayarak Engelliler Araştırma ve Uygulama Birim Koordinatörüne bildirir.
- (8) Engelli Öğrenci Danışmanları, engelli öğrencilere ilişkin kişisel verileri gizli tutmakla yükümlüdür.

Üçüncü Bölüm

EĞİTİM-ÖĞRETİM UYGULAMALARI

Madde 13-Ders uygulamaları

(1) Engelli öğrencilerin fırsat eşitliği çerçevesinde öğrenim görebilmesi ve başarılarının olumsuz etkilenmemesi için ders öncesinde, sırasında ve sonrasında aşağıdaki hususlara uyulur.

a) Öğretim elemanları, Engelli Öğrenci danışmanları tarafından gönderilen engelli öğrencilere ilişkin kişisel verileri gizli tutmakla yükümlüdür.

b) Dersinde engelli öğrencisi olan öğretim elemanı, erişilebilirliği sağlamak açısından bağlı olduğu okulun yönetimi, engelli öğrenci danışmanı ve Engelliler Araştırma ve Uygulama Birim koordinatörüyle iletişime geçerek engelli öğrencisine yönelik; ders materyali, ortam düzenlenmesi vb eğitimde erişilebilirliğin sağlanması, etkili eğitim-öğretim gerçekleştirilebilmesi konusunda çalışmalar yapar ve öneriler sunar.

c) Birim yöneticileri, sınıflarda engelli öğrencilerin erişilebilir eğitim almaları için gerekli fiziksel düzenlemeleri yapar. Ayrıca ders materyallerinin düzenlenmesi veya temini konusunda gerekli çalışmaları yapar.

ç) Görme engelli öğrencisi bulunan birimler, öğrencinin ihtiyacı olan kitap seslendirmelerini sağlar. Bunun için gerektiğinde derslerde; ödev, proje çalışmaları kapsamında seslendirmeler yapılması için ilgili kurullarında kararlar alabilir. Seslendirme kurallarına uygun seslendirilmiş kitap ve ders notlarının bir örneğini Üniversite kütüphanesine iletir.

d) Öğretim elemanları, özellikle işitme engelli öğrencilerin talebi halinde derslerini yüzü sınıfa dönük olarak anlatırlar.

e) Birim yöneticileri ihtiyaç olması halinde İşitme cihazı kullanan öğrencilere, dersliklerdeki arka plan gürültüsünü ve yansımayı azaltan FM (Frequency Modulation) sistemlerini temin ederler.

f) Öğretim elemanları engel durumundan kaynaklanan ihtiyaçlarını göz önünde bulundurarak engelli öğrencilerin dersleri ses kayıt cihazı ile kaydetmesine izin verebilirler.

g) Bilgisayarla yapılan uygulamalı derslerde hiç görmeyen ya da az gören öğrencilerin kullanabileceği bilgisayar donanım ve yazılım sistemleri bulundurulur. Bu bilgisayarlara erişilebilirliği sağlayan gerekli programlar yüklenir ya da gerekli donanım takviyesi yapılır.

h) Engelli öğrencilere verilen ödev, projeler ve uygulamalar bu öğrencilerin engel türü dikkate alınarak uyarlanır.

k) Maddi güçlüğü olan engelli öğrencilerin eğitimle ilgili olan özel nitelikli araç ve gereçleri, Üniversitenin ilgili birimleri tarafından imkânlar ölçüsünde temin edilir ve öğrenciye süreli olarak teslim edilir.

Madde 14- Sınav Uygulamaları

(1) Sınav öncesinde, sırasında ve sonrasında engelli öğrencilerin fırsat eşitliği çerçevesinde öğrenim görebilmesi ve başarılarının olumsuz yönde etkilenmemesi için engelli öğrencisi olan birimlerinin sınav uygulamaları usul ve esasları şunlardır;

a) Sınav salonlarının seçimi, farklı engel grupları çerçevesinde değerlendirilerek ve erişilebilirlik kuralları da göz önünde bulundurularak yapılır.

b) Sınav görevlilerince sınav saatleri, sınav yerleri ve soruları vb. gibi duyurular engel grupları göz önünde bulundurularak yapılır.

c) Sınav gözetmenlerine sınava girecek engelli öğrenci bilgisi verilir.

d) Engelli öğrencilerin ihtiyaç duymaları halinde sınavlara yardımcı araç ve gereç ile (işitme cihazı, teleskopik gözlük, prizmatik gözlük, büyüteç vb.) girmelerine izin verilir.

e) Sınav yerlerinin belirlenmesi sırasında, bedensel engelli öğrencilerin bulunduğu derslerin sınavları mutlaka erişilebilir dersliklerde yapılır.

f) İhtiyaç duymaları halinde engelli öğrencilerin sınavlarını bilgisayar ortamında yapmaları sağlanır.

g) Hiç görmeyen ya da az gören öğrencilerin yazılı sınavlarına refakat edecek, sınav olunan ders ile ilgili terminolojiye hakim olan okuyucu – işaretleyici gözetmen görevlendirilir.

h) Hiç görmeyen ya da az gören öğrencilere özel ihtiyaçları doğrultusunda farklı formatlarda (büyütülmüş punto, kabartma yazı (Braile, ses dosyası, vb.) soru kâğıdı hazırlanır.

i) Görme, işitme zorluğu ve dikkat eksikliği, hiperaktivite, disleksi - disgrafi, distoni v.b. gibi sorunlar yaşayan engelli öğrencilerin talebi ve Engelliler Araştırma ve Uygulama Biriminin uygun bulması halinde bu öğrencilerin bir gözetmen eşliğinde rahatsız olmayacakları bir ortamda sınav olmaları sağlanır.

j) Konuşma (kekemelik, afazi, disfazi, vb.) ve işitme bozukluğu olan öğrenciler için sözlü sınav uygulamalarında uyarlama veya uygun ölçme ve değerlendirme metotları kullanılır.

k) Okuyucu-işaretleyici/yazıcı ya da büyük puntolu soru kâğıdı ya da kitapçığı ile sınava giren görme engelli öğrencilere, işitme engeli olanlara, yazma ve hareket güçlüğü çeken öğrencilere ve bunların dışında ek süre ihtiyacı tespit edilen öğrencilere “sınav süresinin yarısı kadar” ek süre verilir. Bu ek süreye sınava hazırlık ve yerleşme süresi dahil değildir.

l) Engelli öğrencilerin kullandıkları ilaç, tıbbi malzeme vb. ile sınava girmelerine izin verilir.

m) Sınav esnasında ihtiyaç duyulması halinde, engelli öğrencilerin, karşılaşabilecekleri biyolojik ve psikolojik ihtiyaçlarından dolayı, görevli nezaretinde, geri dönmek kaydıyla sınava kısa süreliğine ara vermesine sınav görevlisi tarafından izin verilebilir.

(2) Bu hususların uygulanması, akademik birimlerde engelli öğrenci danışmanı tarafından takip edilir.

(3) Yönergede yer almayan ve engele bağlı sorun durumlarında erişilebilirliği sağlamak için ilgili akademik birimlerin kurulları karar verebilir.

Madde 15-Ders Muafiyeti ve İntibak

(1) Engelli öğrencilerin özel durumları nedeniyle almaları mümkün olmayan teorik ve uygulamalı dersler için muafiyet yerine, öğrencinin durumuna göre engelli öğrenci danışmanın ve dersi veren öğretim üyesinin görüşleri doğrultusunda ilgili birimin yönetim kurulu kararı ile, öğrencinin kayıtlı olduğu fakülte/Yüksekokul/MYO'daki herhangi bir birimden, başka bir ders aldırılabilir veya bunun mümkün olmadığı durumlarda öğrencinin muaf tutulması sağlanır.

Madde 16 –Akademik Destek

(1) Engelli öğrencilere, talepleri halinde akademik birimi tarafından gerekli görülen durumlarda ve/veya ders çalışma konusunda kısmi zamanlı veya gönüllü öğrenci desteği hizmeti verilebilir. Bu hizmetin sağlanması için;

a) Akademik Birimler, her akademik yılın başında engelli öğrencisinin ihtiyacına göre engelli öğrencinin eğitim gördüğü alanda veya benzer alanlarda öğrenim görenlerden öncelikli olmak üzere; Üniversiteden kısmi zamanlı öğrenci talebinde bulunabilir.

b) Engelli öğrencisi bulunan Akademik Birimler, engelli öğrenciye destek verecek kısmi zamanlı öğrenci, yetmediği veya daha fazla destek verilmesi gereken durumlar için; her akademik yılın başında, engelli öğrencinin eğitim gördüğü alanda veya benzer alanlarda öğrenim görenlerden öncelikli olmak üzere gönüllü öğrencilerden destek alabilir. Gönüllülüğü teşvik etmek için engelli öğrencilere gönüllü destek veren öğrencilere dönem sonunda gönüllü çalışma yaptıklarına ilişkin belge verilir.

c) Akademik Birimler ve engelli öğrenci danışmanları, engelli öğrencilerin ihtiyaçları doğrultusunda, tahsis edilen kısmi zamanlı öğrenci veya gönüllü öğrencilerin verecekleri destek hizmetini koordine eder.

d) Topluma Hizmet Uygulamaları dersi, Toplumsal Sorumluluk Proje Dersini veren öğretim elemanları ile bu dersleri alan öğrenciler, Engelliler Araştırma ve Uygulama Birimi ile işbirliği yapar. Gerektiğinde Birimin ihtiyacı olan projeler üretilebilir.

Dördüncü Bölüm

HİZMETLERE ERİŞİM

Madde 17- Engelli öğrencilerin fırsat eşitliği çerçevesinde öğrenim görebilmesi ve kampüs içerisinde günlük yaşamlarının olumsuz etkilenmemesi için mimari erişilebilirlik yanında, bilgiye erişimleri ve sağlık, sosyal ve kültürel hizmetlere erişimleri sağlanır. Erişim hizmetleri sırasıyla Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı, Bilgi İşlem Daire Başkanlığı ile Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı ve Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı tarafından 18, 19 ve 20. maddelerde yer alan esaslara göre yürütülür.

Madde 18-Mimari Erişilebilirlik

(1) Engelli öğrenciler ile engelli personelin Üniversitenin açık ve kapalı mekanlarında güçlük çekmeden erişimlerinin sağlanması için aşağıdaki düzenlemeler yapılır:

a) Üniversitenin yeni yapılanmasında yer alacak tüm mimari alanlar, özel bir ek tasarıma veya düzenlemeye gerek duyulmaksızın, mümkün olduğunca (engelli öğrenci ve personel de dikkate alınarak) herkes tarafından kullanılabilecek şekilde, ulusal ve uluslararası erişilebilirlik standartlarına uygun olarak tasarlanır.

b) Mevcut binalarda mimari erişilebilirliğe ve dersliklere yönelik ulusal ve uluslararası standartlar göz önüne alınarak, yapı ya da mekâna uygun ve uyarlanabilen projelerle gerekli tadilatlar yapılır.

c) Hareket engeli olan öğrenci ve personele mevcut asansörlerin kullanımı için izin verilir.

d) Engelli öğrencinin kayıtlı olduğu birime ulaşımı konusunda üniversite imkanları ölçüsünde destek sağlanır.

e) Hiç görmeyen ya da az gören öğrencilerin dersliklerini kimsenin yardımı olmadan bulabilmeleri için binalar içinde, sesli yönlendiriciler, hissedilebilir yüzey, kabartma yazı, vb. gibi gerekli tedbirler alınır.

f) Bu maddedeki tedbirlerin alınması Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı, İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı ve Strateji Daire Başkanlığının sorumluluğundadır.

Madde 19 -Bilgiye Erişim

(1) Üniversitenin kullandığı tüm elektronik sistemler ve teknolojiler engelli öğrencilerin ihtiyaçlarına göre düzenlenir. Engelli öğrencilerin Üniversitenin web tabanlı hizmetlerine erişebilmeleri için verilen bütün web hizmetleri erişilebilirlik standartları göz önünde bulundurularak hazırlanır. Üniversite web sitesi ana sayfası, Üniversiteye bağlı birimlerin internet sayfaları, öğrenci otomasyon sistemi ve web tabanlı eğitim yapan bölümler gelişen ve değişen teknolojiler kullanılarak geliştirilir ve düzenli olarak güncellenir. Gerekli düzenlemeleri yapmak; Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı, Kütüphane Daire Başkanlığı, Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı, Bilişim Koordinatörlüğü, BAUM ve UZEM sorumluluğundadır.

(2) Engelli öğrencilerin eğitim aldıkları bölümlerin kütüphanelerinden talep ettikleri yayınlar, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'na uygun olarak uzaktan erişilebilir veya ödünç olarak verilebilir.

(3) Engelli öğrencinin bağlı olduğu akademik birim tarafından engelli öğrencilerin dersleriyle ilgili ve kişisel gelişimlerine katkıda bulunacak her türlü materyal, talebi doğrultusunda öğrencinin istediği formatta (MP3, Braille, MS Word, PDF vb.) hazırlanması veya temini için gerekli çalışmalar yapılır.

Madde 20- Sağlık, Sosyal ve Kültürel Hizmetlere Erişim

(1) Üniversitede eğitim gören engelli öğrenciler ile personelin üniversiteye ait; sağlık, sosyal ve kültürel hizmet sunumlarından öncelikli olarak yararlanmaları için gerekli düzenlemeleri yapmak Yapı işleri ve Teknik Daire Başkanlığı, Basın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü ile Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığının sorumluluğundadır.

(2) Üniversite, engelli öğrencilerin yaratıcı, sanatsal ve entelektüel kapasitelerini geliştirme ve kullanmaları için imkanlar ölçüsünde gerekli olanakları sağlar.

(3) Engelli öğrencisi olan akademik birim tarafından maddi güçlüğü bulunan engelli öğrencilerin burs ve yurt ihtiyaçlarının karşılanması için danışmanlık hizmeti verilir, bu hizmetin sağlanması açısından çalışmalar hakkında Engelliler Araştırma ve Uygulama Birimi ile işbirliği yapar.

Beşinci Bölüm

ÇEŞİTLİ VE SON HÜKÜMLER

Madde 21-Üniversitede Erişilebilirliği Destekleyici Tutum

- (1) Üniversitede görev yapan her düzeydeki akademik ve idari personelin engelli öğrenci ve çalışanların erişilebilirliklerini destekleyici yaklaşım göstermeleri ve iyi tutum sergilemeleri gerekir.
- (2) Kocaeli Üniversitesi mensubu olan akademik ve idari personel; Engelliler Araştırma ve Uygulama Birimi tarafından hazırlanan; duyarlılık, bilgilendirme ve sosyal sorumluluk projelerine katılım sağlamakla yükümlüdür.
- (3) Kocaeli Üniversitesi mensubu olan akademik ve idari personel karşılaştıkları erişimi kısıtlayıcı durumlardan kendi sorumluluk alanına girmesi halinde önlem almakla yükümlüdür. İlgili durum sorumluluk alanı dışında kalması halinde durumu; Engelliler Araştırma ve Uygulama Birimine Bildirmekle yükümlüdür.
- (4) Akademik ve idari personelin erişilebilirlik tutum geliştirmesi için Engelliler Araştırma ve Uygulama Birimi, Personel Daire Başkanlığı ortaklığında bilinç düzeyini arttıran hizmet içi eğitimler, projeler düzenlenir. Düzenlenen bu çalışmalara tüm personel katılmakla yükümlüdür.
- (5) Akademik personel, sınav ve ders uygulamalarına erişimi destekleyen tutum sergilemek, engel gruplarına uygun materyal hazırlamak ve konuyla ilgili engelli öğrenci danışmanı ile işbirliği yapmak ve Engelliler Araştırma ve Uygulama Birimi ve Personel Daire Başkanlığı ortaklığında düzenlenen hizmet içi eğitimlere katılmakla yükümlüdür.
- (6) Üniversitede yönetim kademelerindeki tüm yöneticiler de erişilebilirliği desteklemeye yönelik tutum sergilemek. Engelliler Araştırma ve Uygulama Birimi ile işbirliği kurmak ve birim tarafından yürütülen çalışmalara katkı sunmak veya sorumlu olduğu idari ve akademik personeli yönlendirmekle yükümlüdür.

Madde 22-Hizmetlerden Yararlanma

Bu Yönergede belirtilen hizmetlerden yararlanılabilmesi için Kocaeli Üniversitesi bünyesinde eğitim gören engelli öğrenciler ile engelli personelin Engelliler Araştırma ve Uygulama Birimine engellilik durumuna ilişkin sağlık raporunu ibraz ederek başvurusu gerekir.

Madde 23- Hüküm Bulunmayan Haller

Bu yönergede hüküm bulunmayan hallerde, engelli öğrencilerin kayıtlı oldukları birimler, kendileriyle ilgili oluşan sorunların çözümü için kurullarında karar alabilir. İlgili Akademik Birimin alacağı kararlar veya yapacağı düzenlemeler için Engelliler Araştırma ve Uygulama Birimin görüşü alınır.

Madde 24 – Yürürlük

Bu Yönerge, Kocaeli Üniversitesi Senatosu tarafından kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer.

Madde 25– Yürütme

Bu Yönergenin hükümlerini Kocaeli Üniversitesi Rektörü yürütür.